POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

Autor práce:	Landa Rudolf
Název práce:	Dental fricatives in the speech of Czech users of English at A2 to B2 level
Vedoucí práce:	Mgr. Kristýna Červinková Poesová, Ph.D.
Rok odevzdání:	2024
Rozsah práce:	43 stran včetně příloh
Posudek:	◉ vedoucího práce ○ oponenta
Autor posudku:	Mgr. Kristýna Červinková Poesová, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5)[1]
1.	**Celková charakteristika**	Splnění zásad zpracování práce, adekvátnost titulu práce, naplnění stanoveného cíle, logická struktura práce, vyváženost a propojenost teoretické a praktické části	4
2.	**Teoretická část**	Stanovení a splnění cílů, prezentace různých teoretických přístupů k řešení problému, jejich kritické posouzení a zvolení relevantní teoretické základny pro realizaci praktické části	4
3.	**Praktická část**	Vhodnost a aplikace zvolené metodologie, jasnost formulace hypotéz, relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků, jasnost formulace závěrů práce	4
4.	**Jazyková úroveň**	Gramatická správnost a komplexnost, slovní zásoba, koheze a koherence textu, interpunkce a stylistické aspekty, celková úroveň jazykového projevu	4
5.	**Struktura a forma**	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, adekvátnost a provedení příloh	4
6.	**Práce s odbornou literaturou**	Kvalita, množství a relevance odborných zdrojů, kritický přístup ke zdrojům, odpovídající úroveň citační praxe	4

Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Tématem předkládané bakalářské práce je produkce dentálních frikativ /θ/ a /ð/ u českých mluvčí anglického jazyka a jejich možné substituce, které se objevují napříč různými jazykovými úrovněmi. Tento výzkum je obzvláště relevantní, protože český zvukový systém tyto souhlásky nezahrnuje, což činí jejich osvojování a výslovnost v angličtině obtížnými.

Teoretická část práce je přehledně členěna a obsahuje zevrubnou analýzu cílových hlásek z hlediska fonetického i fonologického. Ráda bych vyzdvihla pečlivě zpracované podkapitoly 2.5.1 a 2.5.2, ve kterých autor sumarizuje realizace dentálních frikativ napříč rodilými i nerodilými akcenty. Drobná výhrada se týká názvu podkapitoly 2.5.2 *Variation in non-native accents*, který je lehce zavádějící, neboť se zaměřuje především na výzkum české angličtiny ve vztahu k dentálním frikativám. Podkapitoly 2.1.2 a 2.1.3 jsou po obsahové stránce neúplné. V akustickém popisu (2.1.2) jsou informace buď obecného rázu, nebo nepřímo související s cílovými hláskami. Navíc reprodukce spektrogramu v obrázku 1 je nekvalitní a u znělé dentální frikativy chybí úplně. V části 2.1.3, týkající se auditivního popisu, autor předkládá dedukce, které nejsou opřeny o odborné zdroje nebo výzkumné studie.

Použitá metodologie je správná a odpovídá cíli výzkumu. Podle výsledků výzkumné části čeští mluvčí častěji nahrazují znělou dentální frikativu /ð/, zejména v iniciální pozici u gramatických slov alveolární explozivou /d/. Zřetel k jazykovému kontextu, tedy pozici cílových hlásek a jejich

[1] Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

součásti souhláskového shluku, přináší podrobnější porozumění zkoumané oblasti. Autor připravil vhodný text pro hlasité čtení, který umožnil dobře kontrolovat vliv umístění cílové hlásky na její realizaci. Výsledky jsou jasně prezentovány v grafech a podrobných komentářích. V interpretaci výsledků v části 5.3. *The influence of speakers' level of English, sex, age, contact with English and exposure to English on the production*, bych byla opatrnější ve formulaci závěrů; bez statistického ověření můžeme mluvit pouze o tendencích. Jako jeden z limitů výzkumu prezentovaného v praktické části spatřuji velký věkový i jazykový rozptyl respondentů. V práci jsem nenašla informaci o počtech respondentů v jednotlivých jazykových úrovních.

Po jazykové a formální stránce je práce na dobré úrovni. Největší prohřešek, který jsem zaznamenala, je absence číslování stran, chyby v použití malých a velkých písmen na titulní stránce (např. Faculty of education místo Faculty of Education). Na začátku praktické části by bylo pro čtenáře přehlednější jiné grafické uspořádání hypotéz, protože v současné úpravě není vždy jasné, co je hypotéza samotná a co je komentář k hypotéze.

Ráda bych vyzdvihla samostatnou a svědomitou práci autora na zvoleném tématu. Bakalářskou práci Rudolfa Landy s radostí **doporučuji** k obhajobě.

Témata a náměty k diskusi při obhajobě

Podkapitola *Didactic perspective on dental fricatives* (2.5.3) výstižně shrnuje diskusi na téma, zda se i nadále zaměřovat na dentální frikativy jako na jednu z priorit ve výslovnostní výuce. V současnosti, kdy více než dvě desetiletí dominuje ve výuce výslovnosti tzv. *intelligibility principle*, víme, že konzistentní substituce /θ/ a /ð/ srozumitelnost neohrozí. Jaká je autorova pozice v této debatě? Měly by se dentální frikativy trénovat v hodinách angličtiny, a pokud ano, jakým způsobem?

Jakým způsobem mohou výsledky výzkumu obohatit výuku dentálních frikativ v českém prostředí? Jinými slovy, jak lze výzkumná šetření přeměnit v didaktická doporučení nebo konkrétní výukové tipy?

Práci tímto ☒ **doporučuji** ☐ **nedoporučuji** **k obhajobě.**[2]

Datum: 30. srpna 2024

[2] Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.